אוכל לחמי · לומר תורתי: שפיך מעיכו של לילה לשל יום · שהיה משמש מטתו ביום כדי שיהא שבע מתשמיש ולא יהרהר אחר אשה כל היום: ונפלגה ממנו [הלכה] · שהמשביע אחרו בתשמיש רעב ומרבה תלות: ה"ג *מתהלך על גג המלך ולא גרסינן והייט: מלפא · [נ"ל ויתכן] טורת: פסיק [כיס] נירא · בכוורת תורה אור כלומר שהכה ושברה ג"ל פתחה שברה ונפתחה: מקדשת ממומאתה · לותה שעה פסק טומאתה ולא בא עליה כשהיא נדה: מקדם לילס · על מעשה לילה מקדחני אם אוכל לעמוד בנסיון של דבר עבירה: לרפאני כל המלא · תשבח לרפאני ולא מלאתני נקי: (ומוסי כל יעבר פי) ליכו ומפא נפל · מי יתן והיה כפי רסן *ואפסר לעכב את דברי שלא לומר דבר זה [של] בחנני: סר שבכם · מלך שלכם: לפור נדדתו · דעל ידי לפור נמרד כדאמר אדמי ליה כלפור: למריה · העבד נלחוא לאדוניו בתוכחתו: כי אני לצלע נכון · לותו לצע היה נכון לי: שמלבה פנה · שקפן את השעה ליזקק מ"י עבירה: נאסף עלי נכים · בעלי מומין כמו פרעה נכה (מלכים ב כג) והיו מלעיגים עלי ואני כלא יודע ל"ל ולא ידעתי לא הייתי יודע כשמלעיגים לומר פתאום בא עלי לותו עון שלא ידעתי (עד) שניתן פתחון פה לבייאני: הכי גרסינן בשעה שעוסקין במיתות בית דין לומרים הבא על אשת איש מיתתו וכו': י"ם מגעם · לי"ח גשיו שלא לעגגן: נאנחתי אשתה · לפתחי לבי לילה: פעמי · תשמיש המטה ענין סחי ומלוס (לעיל ג) קרי ליה: בדמעתי ערשי אמסה · שבשעת דמעתי אני ממלאים את מטתי בתשמיש: יאמרו מלך שכמותי · שכמותי הרגנו בע. ויהו מתרעמין על מדותיו של הקב"ה וגמלא שם שמים מתחלל בפרהסיא: מועב אמכוד ע"ז · ואחלל את השם אני לבדי ולא יחללו [אותו] כל העם: אפל ליס · תוסי הארכי לדוד: הקב"ה לא עביד דינא בלא דינא שמעמיד בכך להרגך דאת מאי טעמא נסבת יפת תואר–דאמו של אבשלום=מעבה בת תלמי מלך גשור (שמואל ב ג) ותפסה דוד במלחמה דאין לומר בעבירה באה ט דהא כתיב (מלכים א טו) רק בדבר אוריה החתי: סוחר כופי · דרכו לפעמים את סחורתו מעם מעם להעמידה על דמיס מועטים: שגיאות מי יבין · מי יכול להשמר מטגגות: אמר לו · הקב"ה: שביקא לך · מחול לך: נספרום · [מזיד] של לגעה: ודיס · מזיד של פרהסיא: ס"ג אל ימשלו כי דלא ליפסנו כי רבנן · והייט "אל ימשלו" לשון משל שלא ידרשו בחטאתי חכמי סדורות ולא איתס: שלא יכסה פורעני · שמתמוק אותה פרשה מן המקרא ושתכח הדבר לעולמים: כל ספרשה · שכתובה כבר שעשית אותו חטא: על אחת כמה וכמה · שלא תעקור: פחטאני נאזוב · מכלל שהיה צריך טהרת אזוב כמטרע: בחברון

אוכל לחמי אמר רב יהודה אמר רב לעולם אל יביא אדם עצמו לידי נסיון שהרי דוד מלך ישראל הביא עצמו לידי נסיון ונכשל–אמר לפניו: רבש"ע מפני מה אומרים אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ואין אומרים אלהי דוד? אמר, אינהו מינסו לי ואת לא מינסית לי, אמר לפניו: רבש"ע בחנני ונסני שנאמר בחנני ה' ונסני וגו'", אמר: מינסנא לך ועבידנא מילתא בהדך–דלדידהו לא הודעתינהו ואילו אנא קא מודענא לך–דמנסינא לך בדבר ערוה, ואמר ליה: ויהי לעת הערב ויקם דוד מעל משכבו וגו' אמר רב יהודה שהפך משכבו של לילה למשכבו של יום ונתעלמה ממנו הלכה *אבר קטן יש באדם משביעו רעב ומרעיבו שבע ויתהלך על גג בית המלך וירא אשה רוחצת מעל הגג והאשה טובת מראה מאד בת שבע הוה קא חייפא רישא תותי חלתא אתא שמן אדמי ליה כציפרתא פתק ביה גירא פתקה לחלתא איגליה וחזייה, מיד וישלח דוד וידרוש לאשה ויאמר הלא זאת בת שבע בת אליעם אשת אוריה החתי וישלח דוד מלאכים ויקחה ותבא אליו וישכב עמה והיא מתקדשת מטומאתה ותשב אל ביתה" והיינו דכתיב

ברחת לבי פקדתי לילה צרפתני בל תמצא, זמותי בל יעבר פי" אמר איכו זממא נפל בפומיה דמאן דסני לי ולא אמר כי הא מילתא. דרש רבא מאי דכתיב למנצח לדוד בהי חסיתי איך תאמרו לנפשי נודי הרכם צפור" אמר דוד לפני הקב"ה: רבש"ע מחול לי על אותו עון שלא יאמרו–הרי שבכם צפור נדדתו דרש רבא מאי דכתיב לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי למען תצדק בדברך תזכה בשפטך" אמר דוד לפני הקב"ה גליא וידיעא קמך דאי בעיא למכפייה ליצרי הוה כייפינא אלא אמינא דלא לימרו עבדא *זכי למריה דרש רבא מאי דכתיב כי אני לצלע נכון ומכאובי נגדי תמיד" ראויה היתה בת שבע לדוד מששת ימי בראשית אלא שבאה *אליו במכאוב וכן תנא דבי רבי ישמעאל ראויה היתה לדוד בת שבע בת אליעם אלא שאבלה פנה *דרש רבא מאי דכתיב ובצלעי שמחו ונאספו נאספו עלי נכים [ולא ידעתי] קרעו ולא דמו" אמר דוד לפני הקב"ה: רבש"ע גלוי וידוע לפניך שאם היו קורעין בשרי לא היה דמי שותת ולא עוד אלא בשעה שהם עוסקין *בארבע מיתות ב"ד פוסקין ממשנתן ואומרים לי: דוד–הבא על אשת איש מיתתו במה' אמרתי להם הבא על אשת איש מיתתו–בחנק ויש לו חלק לעוה"ב אבל המלבין פני חבירו ברבים אין לו חלק לעולם הבא" אמר רב יהודה אמר רב אפילו בשעת חליו של דוד קיים שמנה עשרה עונות שנאמר יגעתי באנחתי אשחה בכל לילה מטתי בדמעתי ערשי אמסה" ואמר רב יהודה אמר רב בקש דוד לעבוד ע"ז שנאמר ויהי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם לאלהים" ואין ראש אלא ע"ז שנאמר והוא צלמא רישיה די דהב טב" והנה לקראתו חושי הארכי קרוע כתנתו ואדמה על ראשו" אמר לו לדוד: יאמרו מלך שכמותך יעבוד ע"ז אמר לו: מלך שכמותי ירגנו בנו–מוטב יעבוד ע"ז ואל יתחלל שם שמים בפרהסיא אמר מאי טעמא קנסיבת יפת תואר? א"ל יפת תואר, רדמנא שרייה א"ל לא דרשת סמוכין דסמיך ליה כי יהיה לאיש בן סורר ומורה" בל הנושא יפת תואר יש לו בן סורר ומורה. דרש ר' דוסתאי דמן בירי למה דוד דומה לסוחר כותי: אמר דוד לפני הקב"ה: רבש"ע שגיאות מי יבין, [א"ל] שביקי לך ומנסתרות נקני" שביקי לך, "גם מזדים חשוך עבדך" שביקי לך [א]אז איתם דלא לישתעו בי רבנן שביקי לך [ב] ונקיתי מפשע רב" שלא יכתב סחתני, אמר לו: א"א, ומה יו"ד שנטלתי משרי עומד וצווח כמה שנים עד שבא יהושע והוספתי לו שנאמר ויקרא משה להושע בן נון יהושע' כל הפרשה כולה עאב"ו, ונקיתי מפשע רב" אמר לפניו: רבש"ע מחול לי על אותו עון כולו" אמר–כבר עתיד שלמה בנך לומר בחכמתו הניחתה איש אש בחיקו ובגדיו לא תשרפנה אם יהלך איש על הגחלים ורגליו לא תכוינה" כן הבא על אשת רעהו לא ינקה כל הנוגע בה" א"ל כל הכי נטרד ההוא גברא? א"ל קבל עליך יסורין, קבל עליו, *אמר רב יהודה אמר רב ששה חדשים נצטרע דוד ונסתלקה הימנו שכינה ופירשו ממנו סנהדרין נצטרע דכתיב תחטאני באזוב ואטהר תכבסני ומשלג אלבין" נסתלקה הימנו שכינה דכתיב השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני, ופרשו ממנו סנהדרין דכתי' ישובו לי יראיך וגו', ששה חדשים מנלן? דכתי' והימים אשר מלך דוד על ישראל ארבעים שנה בחברון

[א] נס' לא איתס נמחק (ופי' רש"י): [ב] שם ונקיתי מפשע רבי נמחק. וי"ב לא איתס (וכל גירסה ריניה נגמ' כ"ס נע"ר):

נ"ל ויתכן

נ"ל ואפסר

*ע"ר ר"ל ברת בת נו. פסוקיא "כן האומר דון חלמא..." זכן ע"ר ע"ש בתוס

*זיל 23. (8 מסוף הקבורה) "חייבא ביה..."
**זיל 23. ע"ש בהגהות (מאיר עין דוד ושבי בנים) "אתא שמן ואדמי ליה..."

*ע"ר מבנים מבחינת איסור אשת איש לא ניא עדיין על כי מה שאוסרו

**ע"ר לא טלטלו ר"מ נס. ע"ש ומ"מ בגלגלות ליס ראיה בגמ' בחריג בחמ"ל מלא באחלות ונגעים ונגעים "בגות שבע" זכן טיב בדיוק "אבלה בגד" אבל בת שבע

*ע"ר מבנים מבחינת איסור עיין ע"ש בגוף הנ"ל בגו' ר"ל ראה בחוף הארץ ובאר טיבוה. בסוף בתובות קי:

מבנה
דרש רבא

מבנה
מירות של רב יהודה אמר רב

מבנה
טלגים טיבוד מבקש מחילה (מן רקל המאור) [עי' סוטה יומא סו:] "שביקי לך"